

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 39/2021

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Ε΄)**

Συνεδρίαση της 10^{ης} Μαρτίου 2021

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νίκη Μαριόλη, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αφροδίτη Κουτούκη, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αθηνά Αλεφάντη, Αγγελική Καστανά, Γεώργιος Βαμβακίδης, Ιωάννης Χατζηνέκουρας, Αθανάσιος Θεοχάρης, Ιωάννα Λεμπέση και Μαρία Δεληγιάννη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Μαρία-Λουίζα Μπακαλάκου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το με αριθμό πρωτοκόλλου οικ.40428/2020 έγγραφο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης/ Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών/ Τμήμα Εκκαθάρισης Αποδοχών), το οποίο έχει υπογραφεί από τον Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται εάν, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας δικαιούται την προβλεπόμενη από την παράγραφο 9 του άρθρου 88 του ν. 4622/2019(Α΄133) αποζημίωση για τη συμμετοχή του στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε΄), γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ιστορικό

Από το παραπάνω έγγραφο ερώτημα και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με τη με αριθμό 32/31-07-2020 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου (ΥΟΔΔ' 580) «Διορισμός του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.)», διορίσθηκε ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας. Το Συμβούλιο Διοίκησης της Ε.Α.Δ. συγκροτήθηκε σε σώμα κατά την πρώτη συνεδρίασή του, στις 24-08-2020 και έκτοτε συνεδριάζει σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας του Συμβουλίου Διοίκησης της Ε.Α.Δ. Από 01-01-2021 τίθεται σε πλήρη λειτουργία η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Αρχής, μεταξύ δε των αρμοδιοτήτων της είναι και η εκκαθάριση και πληρωμή των αποζημιώσεων των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης. Επιπρόσθετα, εκκρεμούν πληρωμές αποζημιώσεων του έτους 2020, οι οποίες θα εκκαθαριστούν το 2021. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου για την ορθή καταβολή της αποζημίωσης η υπηρεσία υποβάλει το παρόν ερώτημα .

2. Επί του ερωτήματος η υπηρεσία, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 9 του άρθρου 88 του ν.4622/2019 και τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση του ν.4622/2019 για τις παραγράφους 8 και 9 του άρθρου 88, διατύπωσε την εξής άποψη: *«Η αποζημίωση του Συμβουλίου Διοίκησης καταβάλλεται μόνο στα μέλη του Συμβουλίου καθώς στην σχετική διάταξη γίνεται ρητή αναφορά σε αυτά. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου δεν αποζημιώνεται καθότι αφενός δεν αναφέρεται στη σχετική διάταξη αφετέρου η συμμετοχή του στο Συμβούλιο Διοίκησης προκύπτει από τις αρμοδιότητές του, τις οποίες εκτελεί στο πλαίσιο της πλήρους και αποκλειστικής του απασχόλησης».*

3. Σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ.6 εδάφιο δεύτερο του ν. 3086/2002 (Α'324) «Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κατάσταση των Λειτουργών και των Υπαλλήλων του», στο με αριθμό πρωτοκόλλου 2/2442/ΔΕΠ/22/2/2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Εισοδηματικής Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους εκφράζεται η άποψη του Γ.Λ.Κ. επί του τεθέντος ερωτήματος , η οποία έχει ως εξής: *«Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 88 του ν.4622/2019 συνιστάται πενταμελές Συμβούλιο Διοίκησης αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τέσσερα ακόμη μέλη. Επίσης ορίζεται ότι ο Πρόεδρος της Αρχής είναι πλήρους και αποκλειστικής*

απασχόλησης. Επίσης σύμφωνα με την παρ.8 του ανωτέρω άρθρου και νόμου ορίζεται ότι οι κάθε είδους αποδοχές του Προέδρου, τακτικές και πρόσθετες, για όλο το διάστημα της θητείας του ορίζονται στο 60% των συνολικών αποδοχών και επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 32 και 33 του ν.3205/2003 όπως ισχύουν κάθε φορά. Συνεπώς κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας ο Πρόεδρος της Αρχής λαμβάνει μόνον τις αποδοχές που ορίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 8 και στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι κάθε είδους αποδοχές τακτικές ή πρόσθετες».

Νομοθετικό πλαίσιο

4. Στο άρθρο 4 παρ.1 του Συντάγματος ορίζονται τα εξής : «1.Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου».

5. Στα άρθρα 82 παρ.1, 84,85 παρ.1, 87 παρ.1, 88 παρ.1,2,3,4,8,9,10,16,17,18,19,20, και 89 του ν.4622/07-08-2019 (Α΄133) « Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης», ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 82 Σύσταση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας - Σκοπός και Αρμοδιότητες: «1.Συνιστάται Ανεξάρτητη Αρχή με την επωνυμία «Εθνική Αρχή Διαφάνειας, (Ε.Α.Δ.)», στο εξής η «Αρχή», με σκοπό: α) την ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στη δράση των κυβερνητικών οργάνων, διοικητικών αρχών, κρατικών φορέων, και δημόσιων οργανισμών και β) την πρόληψη, αποτροπή, εντοπισμό και αντιμετώπιση των φαινομένων και των πράξεων απάτης και διαφθοράς στη δράση των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και οργανισμών».

Άρθρο 84 Προσωπική και Λειτουργική ανεξαρτησία: « Ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης και ο Διοικητής της Αρχής, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, δεσμεύονται μόνο από τον νόμο και τη συνείδησή τους και δεν υπόκεινται σε ιεραρχικό έλεγχο ούτε σε διοικητική εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές ή άλλον δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό. Ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, και ο Διοικητής της Αρχής, απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας».

Άρθρο 85 Σχέσεις με τη Βουλή, τις δικαστικές, εισαγγελικές και διοικητικές αρχές - Διαφάνεια δράσεων : «1.Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και ο Διοικητής της Αρχής, μετά από κλήση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, καταθέτουν ενώπιον αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 138Α σε συνδυασμό με το

άρθρο 41Α του Κανονισμού αυτής, σχετικά με θέματα που αφορούν στις αρμοδιότητες της Αρχής.....».

Άρθρο 87 Όργανα Διοίκησης της Αρχής : «Τα όργανα Διοίκησης της Αρχής είναι το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής».

Άρθρο 88 Επιλογή –Διορισμός-Πλαίσιο Καθηκόντων Συμβουλίου Διοίκησης : «1. Το Συμβούλιο Διοίκησης είναι πενταμελές, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) ακόμη τακτικά μέλη. Μόνο ο Πρόεδρος της Αρχής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης..... (α) Η επιλογή των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, γίνεται με ανοικτό διαγωνισμό. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η διαδικασία προκήρυξης του ανοικτού διαγωνισμού, η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής της επόμενης παραγράφου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. ...3. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής διορίζονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 4. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης ορίζεται πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μόνο μία (1) φορά...5....6....7. α) Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, έχουν υποχρέωση να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας και της ακεραιότητας, να υπηρετούν με συνέπεια τους σκοπούς της Αρχής και να ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται από τον παρόντα νόμο και από την εκάστοτε κείμενη νομοθεσία, με γνώμονα την επίτευξη των στόχων και την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία και δράση της Αρχής. β) Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, υποχρεούνται σε δήλωση και έλεγχο της περιουσιακής τους κατάστασης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις τόσο κατά τη διάρκεια της θητείας τους όσο και για δύο (2) έτη μετά από τη λήξη της θητείας τους..... γ) Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους... 8. Κατά παρέκκλιση κάθε ισχύουσας διάταξης, οι κάθε είδους αποδοχές του Προέδρου, τακτικές ή πρόσθετες, για όλο το διάστημα της θητείας του, ορίζονται στο 60% των συνολικών αποδοχών και επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 32 και 33 του ν. 3205/2003 (Α` 297), όπως ισχύουν κάθε φορά. Οι αποδοχές και οι εν γένει πρόσθετες αμοιβές του Προέδρου της Αρχής είτε είναι ιδιώτης είτε δημόσιος υπάλληλος ή λειτουργός ή μισθωτός με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου σε φορέα του Δημόσιου Τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 51 του ν.1892/1990, εξαιρούνται από το

ανώτατο όριο αποδοχών της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν.4354/2015 (Α`176). Για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου αποδοχών εφαρμόζεται αναλόγως η περίπτωση α` της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του ν.4354/2015. 9. Οι αποδοχές των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης καθορίζονται στο ποσό των τριακοσίων πενήντα ευρώ (350,00 €) ανά συνεδρίαση και σε κάθε περίπτωση δεν μπορούν να υπερβαίνουν ετησίως το σαράντα τοις εκατό (40%) των αποδοχών Γενικού Γραμματέα Υπουργείου. Για τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης που καλούνται από το εξωτερικό, αναγνωρίζονται έξοδα κίνησης με κάθε μεταφορικό μέσο, ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού και έξοδα διανυκτέρευσης εξωτερικού της περίπτωσης β` της κατηγορίας Ι της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Κεφαλαίου Α` της υποπαραγράφου Δ9 της παραγράφου Δ` του Μέρους Β` του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α` 94). Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης εξαιρούνται του ανωτάτου ορίου ημερών εκτός έδρας του άρθρου 3 του Κεφαλαίου Α` της υποπαραγράφου Δ9 της παραγράφου Δ` του Μέρους Β` του άρθρου 2 του ν.4336/2015. Οι ανωτέρω αποδοχές δύνανται να αναπροσαρμόζονται με σχετική Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται κατόπιν σχετικής εισήγησης του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης. 10. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, υψηλής επιστημονικής συγκρότησης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες της Αρχής ή/και του Συμβουλίου Διοίκησης...11...12...13...14...15...16. Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης, περιλαμβανομένου του Προέδρου, παύεται από το αξίωμά του με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως για τους εξής λόγους:..17. Ο Πρόεδρος ή μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης που έχει παυθεί από το αξίωμά του, δύναται να προσβάλει με προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας την απόφαση περί παύσεώς του. ...18. Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου, που προτίθεται να παραιτηθεί από το αξίωμά του, ενημερώνει σχετικά το Υπουργικό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Διοίκησης, τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την παραίτησή του. Η παραίτηση γίνεται αποδεκτή με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 19. Σε περίπτωση κένωσης της θέσης του Προέδρου ή μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης, λόγω θανάτου, παραίτησης ή παύσης, διορίζεται νέος Πρόεδρος ή μέλος, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον παρόντα νόμο εντός δύο (2) μηνών από την κένωση της θέσης, για πλήρη θητεία. ... 20. Η διαδικασία για τον διορισμό νέου Προέδρου ή μέλους του Συμβουλίου

Διοίκησης ξεκινάει τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από την εκπνοή της θητείας αυτών, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία...».

Στα άρθρα 2 παρ. 1,2,3, 10, 11παρ.1 και 4,12 παρ.1,3,8,11, 13 παρ.6 και 14 του με αριθμό 13049 (Β΄2210/06-06-2020) «Κανονισμού Λειτουργίας του Συμβουλίου Διοίκησης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.)», ο οποίος εκδόθηκε κατ'έξουσιοδότηση των άρθρων 86,88 και 89 του ν.4622/2019 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 2 Πλαίσιο άσκησης καθηκόντων του Προέδρου και των Μελών του Συμβουλίου Διοίκησης: «1.Το Συμβούλιο Διοίκησης είναι πενταμελές, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) ακόμη τακτικά μέλη. 2.Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Με το διορισμό του, απαγορεύεται αυτοδικαίως η άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς και δημοσίου λειτουργήματος ή καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του Δημοσίου Τομέα.....3.Τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης είναι μερικής απασχόλησης και δεν αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε δημοσίου λειτουργήματος.....».

Άρθρο 10 Έδρα Συμβουλίου Διοίκησης: «Σε κτίριο της Αρχής διατίθεται από τον Διοικητή αυτής διακεκριμένος χώρος γραφείου στο Συμβούλιο Διοίκησης, με την απαραίτητη υλικοτεχνική και ηλεκτρονική υποδομή, στον οποίο έχουν διαρκή και ακώλυτη πρόσβαση και στεγάζονται αποκλειστικά ο Πρόεδρος, τα μέλη αυτού και οι συνεργάτες τους. Στον ίδιο χώρο τηρούνται τα πρακτικά των συνεδριάσεων, φυλάσσεται οποιοδήποτε άλλο έγγραφο ή φάκελος ή στοιχείο που σχετίζεται με τη λειτουργία και την άσκηση αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου Διοίκησης και μελετάται και φυλάσσεται οποιοδήποτε έγγραφο ή φάκελος ή στοιχείο κρίνονται από τον Πρόεδρο ή μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης απαραίτητα προς ενημέρωσή τους κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους».

Άρθρο 11 Συνεδριάσεις Συμβουλίου Διοίκησης-Απαρτία :«1.Το Συμβούλιο Διοίκησης συνεδριάζει, μετά από πρόσκληση του Προέδρου του, στο γραφείο του Συμβουλίου Διοίκησης και, εφόσον αυτό δεν είναι διαθέσιμο, σε χώρο συνεδρίασεως σε κεντρικό κτίριο της Αρχής, τουλάχιστον μία (1) φορά τον μήνα τακτικώς και, εκτάκτως, όποτε απαιτείται. Στην ως άνω πρόσκληση ορίζεται ο τόπος, η ημέρα και ο χρόνος της συνεδρίασης και περιλαμβάνονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης υποχρεούται να συγκαλέσει συνεδρίαση, εκτάκτως, όποτε το ζητήσουν δύο (2) μέλη. 2... 3... 4. Το Συμβούλιο Διοίκησης συνεδριάζει νόμιμα εφόσον

παρίστανται δύο (2) τουλάχιστον μέλη και ο Πρόεδρος ή ο νόμιμος αναπληρωτής του, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας αυτού. 5. ... 6. ..7...8...9...».

Άρθρο 12 Σύγκληση Συμβουλίου Διοίκησης Κωλύματα: « 1. Η ημερήσια διάταξη συντάσσεται από τον Πρόεδρο, ο οποίος λαμβάνει προς τούτο υπόψη του τις απόψεις που τυχόν διατυπώνονται από τον Διοικητή και από τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης.2... 3. ...Ο Πρόεδρος μεριμνά, μέσω του γραμματέα, ώστε πριν από την αποστολή της ημερήσιας διάταξης τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης να έχουν ενημερωθεί για οποιοδήποτε εισηγητικό σημείωμα, στοιχείο ή φάκελο αφορά στα θέματα της εν λόγω ημερήσιας διάταξης..... 4....5...6...7...8. Ο Πρόεδρος, κατά τη συζήτηση ειδικών θεμάτων, εκτός από μέλη του προσωπικού της Αρχής, δύναται να καλεί να παραστούν σε συνεδρίαση ή σε μέρος αυτής και τρίτοι, εκπρόσωποι του Δημοσίου ή αλλοδαπών αρχών, δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων και επαγγελματικών οργανώσεων, καθώς και εμπειρογνώμονες. 9...10...11...Το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Πρόεδρος αυτού υποστηρίζεται από δύο (2) θέσεις συνεργατών..12...13...14...15...16...17...».

Άρθρο 13 Λήψη αποφάσεων και πρακτικά συνεδριάσεων του Συμβουλίου Διοίκησης: «1...2...3...4...5...6. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Διοίκησης τηρούνται από τον γραμματέα, υπογράφονται από τον Πρόεδρο και από όλα τα συμμετέχοντα σε αυτές μέλη, το συντομότερο δυνατόν και όχι πέραν του τριμήνου από την ημερομηνία συνεδρίασης κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση..... Έως την καθαρογραφή των πρακτικών μπορεί να χορηγείται στην οικεία υπηρεσία βεβαίωση για τις γνώμες-αποφάσεις, προτάσεις, η οποία υπογράφεται από τον Πρόεδρο. ...Αντίγραφα των πρακτικών, πλην αυτών που έχουν οριστεί ως απόρρητα, εκδίδονται επισήμως από τον Πρόεδρο ή άλλο πρόσωπο που ορίζεται προς τούτο, χωρίς να απαιτείται άλλη επικύρωσή τους».

Άρθρο 14 Νομικό Πλαίσιο Λειτουργίας Συμβουλίου Διοίκησης: « Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του Κεφαλαίου Γ` «Σύσταση Εθνικής Αρχής Διαφάνειας» ν. 4622/2019, οι διατάξεις του Οργανισμού αυτής, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αφορά στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας. Ως προς τη λειτουργία του Συμβουλίου Διοίκησης εφαρμόζονται συμπληρωματικά των διατάξεων της παρούσας απόφασης και οι διατάξεις του ν. 2690/1999 (Α`45), όπως ισχύει.»

6.Στο άρθρο 14 παρ.12 του ν. 2690/1999 (Α'45) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 14 Σύνθεση - Συνεδριάσεις – Λειτουργία: « 12. Ο πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη και τη λήξη των συνεδριάσεων, διευθύνει τις εργασίες και φροντίζει για την εφαρμογή του νόμου και την εύρυθμη λειτουργία του συλλογικού οργάνου».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη των μελών του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα :

7. Με τον ν.4622/2019 συστάθηκε η Ανεξάρτητη Αρχή με την επωνυμία Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), από την έναρξη δε ισχύος του νόμου (07-08-2019) καταργήθηκαν οι αναφερόμενοι στο άρθρο 82 παρ.4 του ν.4662/2019 έξι ελεγκτικοί φορείς, το σύνολο δε των αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων τους μεταφέρθηκαν στην ιδρυόμενη Αρχή, η οποία κατέστη καθολικός τους διάδοχος. Τα όργανα Διοίκησης της Αρχής είναι το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής. Το Συμβούλιο Διοίκησης είναι πενταμελές, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) ακόμη τακτικά μέλη. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Με τον διορισμό του, απαγορεύεται αυτοδικαίως η άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας καθώς και δημοσίου λειτουργήματος ή καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του Δημοσίου Τομέα. Τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης είναι μερικής απασχόλησης και δεν αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε δημοσίου λειτουργήματος, καθώς και η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση του Δημοσίου.

8. Με τις διατάξεις των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 88 του ν.4622/2019 ορίζονται οι αποδοχές του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι μόνο ο Πρόεδρος είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης (βλ. σελ. 86,87 της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 4622/2019).

Ειδικότερα, στην παράγραφο 8 του ως άνω άρθρου προβλέπονται οι κάθε είδους αποδοχές του Προέδρου, τακτικές ή πρόσθετες, για όλο το διάστημα της θητείας του και κατά παρέκκλιση κάθε ισχύουσας διάταξης και ορίζονται στο 60% των συνολικών αποδοχών και επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 32 και 33 του ν. 3205/2003

(Α` 297), όπως ισχύουν κάθε φορά, οι οποίες μάλιστα εξαιρούνται από το ανώτατο όριο αποδοχών της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α` 176).

Περαιτέρω, στην παράγραφο 9 του ως άνω άρθρου προβλέπονται οι αποδοχές των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης οι οποίες καθορίζονται στο ποσό των τριακοσίων πενήντα ευρώ (350,00 €) ανά συνεδρίαση και σε κάθε περίπτωση δεν μπορούν να υπερβαίνουν ετησίως το σαράντα τοις εκατό (40%) των αποδοχών Γενικού Γραμματέα Υπουργείου. Στη συνέχεια, στην ίδια παράγραφο, αναγνωρίζονται πλέον και για τον Πρόεδρο και για τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης που καλούνται από το εξωτερικό, έξοδα κίνησης με κάθε μεταφορικό μέσο, ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού και έξοδα διανυκτέρευσης εξωτερικού της περίπτωσης β` της κατηγορίας Ι της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Κεφαλαίου Α` της υποπαραγράφου Δ9 της παραγράφου Δ` του Μέρους Β` του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α` 94) και εξαιρούνται του ανωτάτου ορίου ημερών εκτός έδρας του άρθρου 3 του Κεφαλαίου Α` της υποπαραγράφου Δ9 της παραγράφου Δ` του Μέρους Β` του άρθρου 2 του ν.4336/2015.

9.Ως πλήρης και αποκλειστική απασχόληση νοείται εκείνη, κατά την οποία ο απασχολούμενος αναλύσει αποκλειστικώς και ουσιαδώς τις δυνάμεις του προς διεκπεραίωση της ανατιθεμένης, σε αυτόν, υπηρεσίας, αποκλειομένης πάσης άλλης επαγγελματικής απασχόλησης, είτε με την μορφή επαγγέλματος, είτε με την μορφή λειτουργήματος, εφόσον αποβλέπει στην απόκτηση των μέσων βιοπορισμού (Γν/ση Ν.Σ.Κ. 153/2002 (Ατομική), ΔΕΦΑΘ 1137/1999 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

10.Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης της Ε.Α.Δ. ο οποίος διορίζεται, όπως και όλα τα μέλη του Συμβουλίου με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για πενταετή θητεία και δεν αποτελεί υπάλληλο της Ανεξάρτητης Αρχής, διότι δεν τελεί σε ιεραρχική σχέση προς άλλο όργανό της, αλλά είναι μέλος του συλλογικού οργάνου διοίκησης αυτής (ΣΤΕ 1711/2011), είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και λαμβάνει μηνιαίες αποδοχές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 88 παρ.8 του ν. 4622/2019. Στα καθήκοντα δε, του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης περιλαμβάνονται ιδίως, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 11 παρ.1,12 παρ.3 και 8, 13 παρ.6 του Κανονισμού Λειτουργίας του Συμβουλίου Διοίκησης της Ε.Α.Δ. και του άρθρου 14 παρ.12 του ν.2690/1999, η κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης, η πρόσκληση για συνεδρίαση προς τα μέλη του Συμβουλίου, η ενημέρωση των μελών για οποιαδήποτε εισήγηση, στοιχείο ή φάκελο αφορά στα θέματα ημερήσιας διάταξης, η διεύθυνση των

συνεδριάσεων, η μέριμνα για την εφαρμογή του νόμου και την εύρυθμη λειτουργία του συλλογικού οργάνου καθώς και η έκδοση αντιγράφων των πρακτικών που έχουν χαρακτηριστεί ως απόρρητα. Κατά συνέπεια, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης της Ε.Α.Δ., καθόσον είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, η συμμετοχή του δε στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου συνιστά εκπλήρωση των κύριων καθηκόντων του, όπως αυτές προσδιορίζονται στις ως άνω διατάξεις, δεν δικαιούται τις αποδοχές που προβλέπονται στην παράγραφο 9 του άρθρου 88 του ν.4622/2019 για τη συμμετοχή του σε αυτές, ακόμα και αν πραγματοποιούνται εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας. Ούτε, εξάλλου, υφίσταται περίπτωση παραβίασης της κατοχυρωμένης στο άρθρο 4 παρ.1 του Συντάγματος αρχής της ισότητας, λόγω της διαφορετικής αντιμετώπισης του Προέδρου από τους λοιπούς συμμετέχοντες στις συνεδριάσεις ως προς την καταβολή των αποδοχών των 350 ευρώ ανά συνεδρίαση, δεδομένου ότι ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης δεν τελεί υπό τις ίδιες συνθήκες προς τα υπόλοιπα μέλη αυτού. Και τούτο, διότι ο Πρόεδρος του Συμβουλίου είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και για την ενάσκηση του συνόλου των καθορισθεισών από το νόμο κύριων αρμοδιοτήτων του λαμβάνει μηνιαίες αποδοχές (Πράξεις Ι Τμ. Ε.Σ. 57/2010, 185/2010 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Η άποψη αυτή επιρρωννύεται και από τη νομοτεχνική διατύπωση των άρθρων 84,85 παρ.1, 88 παρ.3,7περ. α,β,γ,9 εδάφιο δεύτερο, 10,17,19 και 20 του ν. 4622/2019 και 11,12 παρ.1 και 13 παρ.16 του Κανονισμού Λειτουργίας του Συμβουλίου Διοίκησης της Ε.Α.Δ., όπου ο νομοθέτης ρητά διαχωρίζει τον Πρόεδρο από τα λοιπά μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, ενώ όπου θέλει στην προβλεπόμενη ρύθμιση να συμπεριλάβει και τον Πρόεδρο σε ό,τι προβλέπεται για τα μέλη, το αναφέρει ρητά, όπως στη διάταξη της παραγράφου 16 του άρθρου 88 του ν.4622/2019 όπου ορίζει ότι: *«Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης, περιλαμβανομένου του Προέδρου, παύεται από το αξίωμά του με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως για τους εξής λόγους:..»*.

11. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 88 του ν.4622/2019, οι κάθε είδους αποδοχές του Προέδρου, τακτικές και πρόσθετες, για όλο το διάστημα της θητείας του ορίζονται στο 60% των συνολικών αποδοχών και επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 32 και 33 του ν.3205/2003, όπως ισχύουν κάθε φορά. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατόν, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης

αμειβόμενος –αποζημιούμενος επιπλέον για την κάθε συνεδρίαση του Συμβουλίου στην οποία συμμετέχει, να λαμβάνει αποδοχές, οι οποίες, τακτικές και πρόσθετες, να υπερβαίνουν το όριο, που τίθεται από το νόμο, του 60% των συνολικών αποδοχών και επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, τις οποίες και λαμβάνει κάθε μήνα.

12.Εξάλλου η διάταξη του άρθρου 88 παρ.9 του ν.4622/2019 ως δημοσιονομικού χαρακτήρα είναι στενά ερμηνευτέα (Γν/ση ΝΣΚ 202/2007).

Απάντηση

13. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε΄) γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής : Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας δεν δικαιούται τις αποδοχές που προβλέπονται στην παράγραφο 9 του άρθρου 88 του ν. 4622/2019 για τη συμμετοχή του στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 11 -03-2021

Η Πρόεδρος

Νίκη Μαριόλη
Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Η εισηγήτρια

Μαρία-Λουίζα Μπακαλάκου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

